

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 27 / 27.05.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 343 / 27.05.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru
instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

Analizând propunerea legislativă pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului” (b217/19.04.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2122/22.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D461/23.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”. Potrivit Expunerii de motive, „*Prin instituirea anului 2025 ca „An Național al Copilului”, acest proiect de lege își propune să evidențieze, atât pentru public cât și pentru autoritățile competente, necesitatea consolidării măsurilor de sprijin pentru copii și de promovare a drepturilor acestora. Asigurarea unui cadru național favorabil pentru dezvoltarea lor armonioasă reprezintă concretizarea principiului fundamental al interesului superior al copilului. Acest principiu este definit în Constituția României, la articolul 49 alineatul (1), prin una dintre cele mai puternice și inechivoce formulări constituționale din dreptul modern: „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.” Astfel, se urmărește*

stimularea unei abordări integrate și coordonate la nivelul întregii societăți, pentru a răspunde eficient nevoilor complexe ale copiilor. Anul 2025 are potențialul de a marca instituirea acestui regim special de protecție și asistență pentru copii și drepturile lor”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că, *de lege lata*, anul 2025 a mai fost instituit ca „Anul Cardinal Iuliu Hossu” prin **Legea nr. 290/2023** și a fost declarat drept „Anul Centenar al Patriarhiei Române” prin **Legea nr. 53/2024**.

5. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că potrivit art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

De asemenea, se poate observa că dispozițiile prezentei propuneri legislative au un caracter declarativ, deoarece acestea nu sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia, ci sunt, mai degrabă, generate de dorința de a stabili, fără echivoc și într-un singur caz, instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”.

Astfel, normele de la **art. 2** nu au caracter imperativ, deoarece nu instituie obligații în sarcina autorităților administrației publice centrale sau locale ori a altor subiecți de drept.

În acest sens, precizăm că, prin utilizarea sintagmelor „*pot organiza sau sprijini logistic și material*” de la **alin. (1)**, respectiv „*pot aloca fonduri din bugetele proprii*” de la **alin. (2)**, textele nu au caracter imperativ, nu instituie obligații în sarcina Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, a autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a instituțiilor publice aflate în subordinea sau coordonarea acestora, ci sunt redactate sub forma unor recomandări, rămânând la aprecierea entităților anterior menționate în ce măsură vor pune în aplicare dispozițiile preconizate.

Astfel, sunt încălcate dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

Caracterul pur declarativ al respectivului text, prin care nu se constituie în mod efectiv drepturi și obligații, este de natură să determine ambiguități cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce. Or, de esența unei legi, ca act juridic al Parlamentului, este însuși caracterul normativ al acesteia, iar nu unul eminamente declarativ, lipsit de efecte juridice. De aceea, apreciem că o asemenea sferă de reglementare poate fi realizată printr-o simplă declarație a Parlamentului, fără caracter normativ.

Potrivit jurisprudenței constituționale¹, o lege trebuie să fie elaborată în conformitate cu Constituția, să reprezinte actul juridic al Parlamentului, să exprime și să reglementeze relații sociale generale. Caracterul normativ al legii impune stabilirea unor dispoziții exprese referitoare la drepturi și obligații ce trebuie stabilite în sarcina destinatarilor normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni.

6. Sub rezerva celor exprimate la pct. 5 de mai sus, semnalăm că propunerea legislativă poate fi îmbunătățită și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, astfel:

a) La **titlu**, referitor la termenul „*Copilului*” utilizat și în conținutul prezentei propuneri legislative, semnalăm că, în actuala redactare a soluțiilor legislative preconizate, nu se înțelege dacă este vorba de **copii cu capacitate restrânsă de exercițiu** sau de **cei cu capacitate deplină de exercițiu**.

În acest sens, precizam că înțelesul *stricto sensu* al termenului „*copil*” este stabilit de art. 263 alin. (5) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, în mod similar, de art. 4 lit. a) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestor texte, **copilul este persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii**. De

¹ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr.574 din 16 octombrie 2014.

asemenea, din interpretarea dispozițiilor art. 38 alin. (1), respectiv art. 39 alin. (1) coroborate cu art. 40, art. 41 și art. 43 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rezultă faptul că nu au capacitate deplină de exercițiu persoanele minore necăsătorite, cu excepția celor care au împlinit vârsta de 16 ani și cărora, pentru motive temeinice, instanța de tutelă le-a recunoscut capacitatea deplină de exercițiu.

Totodată, potrivit art. 1 din Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989², *„În sensul prezentei convenții, prin copil se înțelege orice ființă umană sub vârsta de 18 ani, cu excepția cazurilor când, în baza legii aplicabile copilului, majoratul este stabilit sub această vârstă”*.

b) La **art. 2 alin. (1)**, semnalăm că, în actuala redactare, norma este insuficient de clară, deoarece nu se înțelege în ce constau manifestările *„dedicate dezvoltării sociale, educaționale, culturale și civice ale copiilor”*, fiind necesară reformularea textului în mod corespunzător.

La **alin. (2)**, pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm înlocuirea sintagmei *„în limita alocărilor bugetare aprobate”* cu expresia *„utilizând fondurile disponibile din bugetul propriu”*.

Formulăm prezenta observație și pentru sintagma *„vor susține eficient”* de la **art. 5**.

c) La **art. 3**, referitor la sintagma *„vor prioritiza”*, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(2) În redactarea actului normativ, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.”*.

Formulăm prezenta observație și pentru sintagmele *„vor include”* și *„va avea”* de la **art. 4 alin. (1)**, *„va acorda”* de la **art. 4 alin. (2)**, precum și pentru sintagmele *„vor armoniza”* și *„vor susține”* de la **art. 5**.

d) La **art. 4 alin. (1)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma *„în baza Legii nr. 350/2005”* trebuie înlocuită cu sintagma *„potrivit prevederilor Legii nr. 350/2005 privind regimul*

² Ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, republicată.

finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare”.

Totodată, pentru unitate terminologică cu dispozițiile actului normativ menționat mai sus, termenul „*non-profit*” se va reda „*nonprofit*” iar sintagma „*concursurile de proiecte*” trebuie înlocuită cu sintagma „*selecțiile publice de proiecte*”.

e) La art. 5, pentru rigoarea exprimării, sintagma „*Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului „Copii protejați, România Sigură” 2023-2027, aprobată prin HG nr. 969 din 2023*” trebuie înlocuită cu sintagma „*Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 969/2023*”.

PREȘEDINTE
Florin TORDACHE

București
Nr. 506/20.05.2024

H.G. nr. 396/2023

M. Of. nr. 388/5 mai 2023

Hotărâre privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2023 pentru Societatea Națională a Apelor Minerale - S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei

L. nr. 350/2005

M. Of. nr. 1128/14 dec. 2005

Lege privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

¹ promulgată prin D. nr. 1172/2005 M. Of. nr. 1128/14 dec. 2005

Decret pentru promulgarea Legii privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

² modificări prin O.U.G. nr. 84/2008 M. Of. nr. 471/26 iun. 2008

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

*modifică art. 2 lit. b), art. 4 lit. g), art. 37 alin. (1);
introduce alin. (1_1) și (2_1) la art. 3*

aprobată prin L. nr. 68/2009 M. Of. nr. 225/7 apr. 2009

³ modificări prin L. nr. 68/2009 M. Of. nr. 225/7 apr. 2009

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

aprobă O.U.G. nr. 84/2008

⁴ modificări prin L. nr. 111/2015 M. Of. nr. 335/15 mai 2015

Lege pentru modificarea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

modifică art. 4 lit. f), art. 13